

קונטרס

עצה לבחור

יחזק ויאמץ וישמח את בחור צעיר, שיחזיק מעמד בכל
מה שעובר עליו, ויורה לו דרך נפלאה בעבודת השם
יתברך.

אשר כתב הרב הגאון הצדיק, חסידא ופרישא, עמוד האמונה,
מנורה הטוהרה, המגלה והמפרסם אמתת מציאותו יתברך לכל
העולם בלו.

כבוד קדשת הרב הצדיק מוהרא"ש זצ"ל

בני ומקסד על-פי דברי רבינו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון, בוצינא קדישא
עלאה, אדונינו מורנו ורבינו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו הגאון הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אגיס ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

חובא לדפוס ע"י חסידי ברסלב עה"ק ירושלים תוכב"א

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

בארא פארק

4801 11th Ave,
Brooklyn NY 11219
347.760.5924

היכל הקודש

קרית יואל

8 Premishan Way,
Monroe NY 10950
845.243.0563

היכל הקודש

מאנסי

32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551

היכל הקודש

בני ברק

רחוב הבעל שם טוב 7
052.760.5715

היכל הקודש

וויליאמסבורג

27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652

היכל הקודש

קרית יואל

8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299

היכל הקודש

בלומינגטון

24 Merriewald LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804

היכל הקודש

יוזשלים

רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150

צו הערן די
הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיווק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

גורמסע"י

**קרן הדפסה
היכל הקודש**

2623 State Route 52
Liberty, NY 12754

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

קונטרס

עצה לבחור

.א

אהבת חברים

בני היקר! לפני שרבונו ז"ל יצא מעיר ברסלב לאומן, להסתלק לעילא ולעילא, עמד אצל המזוזה ואמר: אם תתאחדו יחד, ותתפללו בכונה, תוכלו עוד להמשיך אותי אצלכם. למדים מכאן, שאם מתאחדים יחד, ומדברים ממנו ז"ל, על-ידי-זה ממשיכים את רבונו ז"ל אצלנו. ולכן דבר גדול מאוד להתקבץ אפלו רק שעה אחת בשבוע, ולדבר ממנו ז"ל. ואומר רבונו ז"ל (ספר-המדות, אות צדיק, סימן מה): טוב לבלות זמן רב, בשביל שעה אחת שיתקרב אל הצדיק. הרבה פעמים יש לבחור

בלבולים, אולי זה בטול זמן, עד שאני בא ועד שאני הולך, יוצא שכרי בהפסדי. ובאמת אין זה נכון כלל, ולמה? כי אדם צריך להיות מקרב אל צדיק, ובפרט בחור צעיר, צריך מדריך בעבודת השם ותברך, כי לבד יכול לילך בטעויות גדולות. ולכן צריך מנהיג שינהיגו בדרך רבנו ז"ל. ומהרנ"ת ז"ל אומר (לקוטי הלכות, שלוחין, הלכה ה'), שכל חטא העגל היה מפני שאמרו (שמות לב, א): "כי זה האיש משה לא ידענו מה היה לו"; הינו שאמרו, שמשה רבנו מאד מאד גבה, עלה לשמים וכבר נסתלק, ולכן עשו את העגל, רחמנא לצלן. ואומר מהרנ"ת ז"ל, שבדאי הצדיק אינו עוזב את העולם, עד שמניח תלמידים, והתלמידים הללו מניחים עוד תלמידים, והתלמידים הללו עושים עוד תלמידים. לכן במקום לעשות עגל, היו צריכים לילך אל יהושע ושאר התלמידים. כי כף אומר התנא (אבות א): "משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים וזקנים לנביאים ונביאים מסרוה לאנשי הפנסת הגדולה", וכף הולכת המסרת. ומרחיב מהרנ"ת ז"ל ברוח הקדש עצום, איך שאנשי שלומנו, חסידי ברסלב, צריכים

להחזיק עצמם בִּיחַד, וּלְקַבֵּל אִישׁ מִפִּי אִישׁ אֶת דְּבָרֵי הַצַּדִּיק. וְלִכֵּן דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד לְבַחֲרוֹ הַרוּצָה לְהִתְקַרֵּב אֶל חֲסִידוֹת בְּרֶסֶלֶב, שִׁיְהִי מַחְבֵּר אֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב. כִּי כֹּף אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (פְּלִים יב, ב): כָּל הַמַּחְבֵּר לְטָהוֹר — טָהוֹר; וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל, אִם אָנִי יָכוֹל לְהוֹצִיא אֶת מִישֵׁהוּ מִהַשְּׂאוֹל תַּחֲתִית, גַּם אֶת מִי שִׁיַּחְזִיק בּוֹ, גַּם אוֹתוֹ אוֹכֵל לְהוֹצִיא. וְאֶפְלוּ מִי שִׁיַּחְזִיק בְּזֶה שְׂמַחְזִיק בְּזֶה שְׂמַחְזִיק בְּאָדָם שְׂאֲנִי יָכוֹל לְהוֹצִיא, גַּם אוֹתוֹ אָנִי יָכוֹל לְהוֹצִיא. וְכֵן הַמְּשִׁיף רַבֵּנוּ ז"ל שֶׁרְשֵׁרֶת שְׁלֵמָה, כָּל מִי שְׂמַחְזִיק בְּמִי שְׂמַחְזִיק בְּמִי שְׂמַחְזִיק אוֹתִי גַם אוֹתוֹ אָנִי יָכוֹל לְהוֹצִיא.

לְמַדִּים מִכָּאן, שֶׁבַחֲרוֹר צָעִיר רְאוּי לוֹ לְהַחְזִיק בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, וּלְדַבֵּר בְּצוֹתָא מִרַבֵּנוּ ז"ל. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א'), סִמֵּן לְד, שֶׁקֶדֶם צָרִיכִים לְקַבֵּל אֶת נִקְנֵת הַצַּדִּיק, כִּי כָּל אֶחָד מִבֵּין אַחֲרֵת מִהַצַּדִּיק, כְּמֵאמְרָם ז"ל (תְּנַחֲמָא פִּינְחָס י): כְּשֵׁם שְׂאִין פְּרָצוּפִיהֶם שְׂוִין זֶה לְזֶה, כֹּף אִין דַּעְתָּן שְׁוָה; נִמְצָא, כְּמוֹ שֶׁפְּרָצוּף כָּל אֶחָד שׁוֹנָה מִזוּלָתוֹ, כֹּף הַדַּעָה וְהַשְּׂכָל שׁוֹנִים. וְלִכֵּן

כל אחד מקבל ומבין מהצדיק באופן אחר לגמרי. ואחר-כך צריכים לקבל מהחבר, שזו נקדת החבר; היות שכל אחד מבין בצורה אחרת מהצדיק, אז כדאי לקבל מפל חבר וחבר, שזה: 'ומקבלין דין מן דין'. פי מה שמקבלים מחבר — זה דבר גדול מאד — התחזקות עצומה, פי אפלו שאחד מקבל מהצדיק, אבל יכול להיות שתחלש דעתו, ולכן צריכים חבר טוב. ולא בחנם אומרים חכמינו הקדושים (אבות ו, ו), שאין התורה נקנית אלא בפלפול התלמידים; ולכן "עצה לבחור" הרוצה להצליח בעבודת השם יתברך, שתהיה לו אהבת חברים, וביתד להתחזק ולדבר רק מהעצות של רבנו ז"ל, ולחזר בצותא מה שקבלו, וזה מועיל מאד מאד להתקרבות לרבנו ז"ל. וזו "עצה לבחור" הרוצה להתקרב לרבנו ז"ל, שתהיה אצלו חקיקה נקדת החבר. ואומר מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי-הלכות, ברפת המזון, הלכה ג'), שעל-ידי שאדם מקבל מהצדיק, שזו נקדת הרב, ואחר-כך חוזר עם החבר — מה קבל מהצדיק, פיצד הבין את דברי הצדיק, וגם החבר אומר את נקדתו, פיצד הוא הבין מהצדיק, על-ידי-זה כל אחד מתחזק, ומאינה בו

עצה לבחור

קנו

נקדת עצמו, שמתחיל להתחזק ולהתבודד אל הקדוש-ברוך-הוא. שזו נקדת עצמו, ומוצא בעצמו נקדות טובות, שזו הנקדה השכיכה ללבו בעת הזאת. כי כל אחד ואחד יש לו נקדה טובה, אבל אינו יודע את הנקדה הטובה שלו, עד שמתחבר עם חברים. וממה נפשך, אם הוא יותר גדול מחברו, שהתמיד יותר בלמוד, זה נותן לו חזוק, הוא רואה שהוא בדרך נכונה: "הנה שקדתי בשקינה רבה ועצומה בספרי רבנו ז"ל, בספרי הצדיק, בלמוד התורה הקדושה, ואני מדבר עם חברים, ונוכח שעדין אינם יודעים בין ימינם לשמאלם, זה נותן לי חזוק, שאינני טועה, ועלי לחזר יותר ויותר". ואם להפך, "אני חושב שאני יודע הכל ובקי בספרי רבנו ז"ל ובתורה, והנה אני מתחבר אל חברים טובים, ורואה שיש להם בקיאות רבה יותר, באשר להם נהירים ספרי רבנו ז"ל ישר והפוך, הפוך וישר, והם בקיאים בהם מאד, אזי יש בי קנאה בהם, בחינת (בבא בתרא כא.): 'קנאת סופרים תרבה חכמה', אני רוצה גם-כן להצליח כמוהם". לכן חבר זהו דבר טוב מאד בהתקרבות אל הצדיק ובכלליות. וכמאמרם ז"ל

(מעניית ז): הרבה למדתי מרבותי ומחברי יותר מרבותי, ומדוע? כי מחבר יכולים לקבל הרבה מאד. אבל לא כל-כף קל למצא חבר טוב. וכמאמרם ז"ל (ספרי נצבים ב'): אין חבר נקנה אלא בקשי קשין. כי זה בא קשה מאד, וצריכים להשמר מאד מחברים רעים, ובפרט מלצים, שזו הקלפה הכי גדולה, כי חבר רע יכול להכניסך בשאול תחתית ומתחתיו — מחד, ומאידך — יכול לקשרך אליו יתברך. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (אבות פרק ב'), שרבן יוחנן בן זכאי, שלח את תלמידיו לחוץ, ואמר להם: צאו וראו איזו דרך ישרה שיבור לו האדם, רבי יהושע אומר: חבר טוב. ומדוע דיקא הוא אומר 'חבר טוב'? אלא אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'): יהושע ראשי תבות: הקיצו ורננו שכני עפר; יהושע יורד לכל אלו שנפלו בשאול תחתית ומתחתית, ובאפן שגם הם ירגישו אור הקדוש-ברוך-הוא, שיחושו קרובים אל הקדשה, צריכים חבר טוב. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה ק, סימן ז'): חבורה ומשפחה דומים לכפת אבנים, אם נוטל ממנה אחת — כלה

עצה לבחור

קנט

נופלת. לכן "עצה לבחור" — 'אהבת חברים', להתאחד יחד במסירות נפש. ואם, חס ושלום, חבר אחד מתפרד, צריכים לידע, שכל הכפה תתמוטט, וכמאמרם ז"ל (שבת קו.): אחד מבני החבורה שמת, תדאג כל החבורה. פי צריכים לשמר מאד על אהבת חברים בין הבחורים. וידוע על הרבי רבי אלימלך מליז'ענסק, שגלה אותות ומופתים בקרב תלמידיו. שאלו פעם אחיו הרבי רבי זושא מהאניפולי זי"ע; "אחי הקדוש! אמר נא לי, הכיצד יש אצלך כל-כך הרבה מופתים גלויים?" ענה ואמר: "החברתי את ענין האהבה בין תלמידי, עד שיש ביניהם אהבת חברים עזה כל-כך, שרק בזכותה אני יכול להראות אותות ומופתים". למדים מכאן, מהי "עצה לבחור" להחזיק מעמד בזה העולם — שתהיה לו 'אהבת חברים', פי צריכים החברים להיות באחדות אחת זה עם זה.

ב.

תמימות

בְּנֵי הַיָּקָר! אֲצֵל רַבְּנּוֹ וְ"ל הִזָּה הָעֲנִין שֶׁל תְּמִימוּת וּפְשִׁיטוּת דְּבַר גָּדוֹל מְאֹד. רַבְּנּוֹ וְ"ל לֹא אָהֵב חֲכָמוֹת, וְאָמַר, שֶׁהַעֲקָר בְּזָה הָעוֹלָם בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ — לִהְיוֹת אִישׁ תָּם וִירָא אֱלֹקִים. וְאָמַר, שֶׁחֲכָמוֹת לֹא צָרִיךְ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאֵלֶּה הַחֲכָמִים שֶׁנִּטְעוּ בְּטַעֲוִיּוֹת גְּדוֹלוֹת, הַכֹּל הִזָּה רַק מִחֲמַת הַחֲכָמוֹת שְׁלָהֶם. וְאָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יב), שֶׁהָיוּ מְפָרְסְמִים גְּדוֹלִים, שֶׁהִטְעוּ אֶת הָעוֹלָם רַק עַל-יְדֵי חֲכָמָתָם, שֶׁזָּה עָקַר אוֹתָם לְגַמְרֵי. כִּי עָקַר הַתְּכָלִית וְהַשְּׁלֵמוֹת — רַק לְעַבְדוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתְמִימוּת וּבְפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה, בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת כָּלָל. כִּי זֶה עָקַר כָּל הַיִּהְדוּת — בְּתְמִימוּת וּבְפְשִׁיטוּת, לְהַסְתַּפֵּל בְּכָל דְּבַר שֶׁעוֹשֶׂה, וְאִם יֵשׁ שָׁם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — יַעֲשֶׂה, וְאִם אֵין שָׁם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — לֹא יַעֲשֶׂה. וּמוֹהַר"ן וְ"ל קֹדֶם הַסְתַּלְקוֹתָו אָמַר: לֹא שְׁלֵא הַתְּפַלְלָתִי מִסְפִּיק — אֵינִי יָכוֹל, לֹא שְׁלֵא לְמַדְתִּי מִסְפִּיק — אֵינִי יָכוֹל, לֹא שְׁלֵא חֲדָשְׁתִּי מִסְפִּיק חֲדוּשֵׁי תוֹרָה —

עצה לבחור

קסא

איני יכול, אכל מי יודע אם יצאתי ידי חובת התמימות של רבנו ז"ל; כי פידוע מוהרנ"ת ז"ל שמר את הזמן מאד, והיתה אצלו שמירת הזמן הפלא ופלא, וביתו היה מלא שעונים, והיה לו שעון פיס, שתמיד החזיק אצלו, ובארבעה קירות ביתו היו ארבעה שעונים, שבכל מקום שיסתובב יראה את השעה, ואמרו אנשי שלומנו בדרך צחות, שזו פונת מאמרם ז"ל (אבות ד, מג): אין לך אדם שאין לו שעה; הינו אדם בלי שעון — איננו אדם כלל! כי אדם צריך לחיות עם זמן, לשמר מאד על זמנו היקר. ובפרט בחור צעיר יכול להצליח מאד מאד, אם מנצל זמנו כראוי. וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (ספר המדות, אות תשובה, סימן עג): העבודות שאדם עובד את השם יתברך בבחירתו, כל יום ערכו יקר משנים רבות של עבודה לעת זקנותו. אדם נעשה זקן, אין לו כחות, נתמך במקל, בקשי גורר את רגליו, בקשי רואה ואוכל, אין לו מח לשום דבר וכו', מה שאין כן בחור צעיר מלא מרץ. ועל זה אומרים חכמינו הקדושים (שבת קנב): ננקותא קלילא דנרדא; עקר יפי הפרח בצעירותו, כשאדם בבחירתו יכול לזכות להגיע למדרגות הכי עליונות בעבודת השם יתברך.

וכן מובא (שיחות-הר"ן, סימן נא): חכמות אינן
 כלום רק בתמימות ובפשטות, אבל גם בתמימות
 אסור להיות שוטה. פי מחד גיסא — מעלה גדולה
 לאדם שהוא חכם ופקח, רואה מה סביבו, ואין
 יכולים להטעותו, אבל יש בזה גם חסרון גדול,
 שאין לו מדת התמימות, ואז בנקל יכול לפל
 על-ידי החכמות לשאול תחתית ומתחתיו, כי עם
 חכמות אדם יכול לטעות מחכמה לחכמה, עד
 שיכפור בכל, רחמנא לצלן. ולכן אמר רבנו ז"ל,
 יותר טוב להיות פתי נאמין לכל דבר, כדי שיאמין
 גם באמת, מאשר יכפור בכל וגם באמת, כי
 תמימות היא המדרגה הכי עליונה, ועל-ידי
 תמימות יכולים להגיע לכל המדרגות שבעולם.
 ובפרט לענין תפלה והתבודדות, אי אפשר
 להתבודד, אם אדם אינו תמים, אם אדם חכם
 בעיניו, ועורף לו חשבון: "מי צריך אותי? מי
 שומע אותי?!" וכו' וכו'. פי למה לך לילך
 בחכמות?! נתנו לך עצה — תקימה בתמימות.
 לכן "עצה לבחור" — לילך בתמימות, אשר זו
 מעלה גדולה מאד, פי דבר רבנו ז"ל אי אפשר
 להשיג רק עם תמימות, וכמו שהתאונן מוהר"ב ת

ו"ל: מי יודע אם יצאתי ידי חובת התמימות של רבנו ז"ל, כי התמימות של רבנו ז"ל זה עמק עמק מי ימצאנו. אבל צריך אדם להזהר גם-כן בתמימות שלו, שלא ירמו אותו. ועל זה אמר רבנו ז"ל, שגם בתמימות אסור להיות שוטה, שיפקח את עיניו שלא יעבדו עליו, כי לא כל דבר שההוא אומר — צריך לקבל. וזו "עצה לבחור", לקנות שתי מדות אלו: מצד אחד — תמימות עמקה, עמק עמק מי ימצאנו, ומצד שני — חכמה עמקה, עמק עמק מי ימצאנו, אשר באמת זה מה שאומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א'): איך יכולים לזכות לח"ן, לקשר העולם הזה לעולם הבא, העולם הבא לעולם הזה, שזה חכמה ומלכות, ח' ונ' על ידי תמימות — ת', תפלה — ת'. לקשר את החכמה עם המלכות, המלכות עם החכמה, התמימות עם החכמה והחכמה עם התמימות. ומאידך גיסא — מעלה גדולה לאדם שהוא תמים גדול, ורבנו ז"ל אהב מאד תמימות ופשיטות. ובעיר ברסלב היה יהודי שהרבה לומר תפלות, תחנונות ובקשות, ורבנו ז"ל קנא בו וכו', כי פידוע, רבנו ז"ל סבל על הראות, ולא יכול היה

לדבר בסוף ימיו, והנה ראה יהודי אומר ואומר, מתפלל ומתחנן, אזי הפליג מאד במעלתו, וכף אמר (שיחות-ה"ו, סימן קנד), שפכה צדיקים גדולים ספרו שלא הגיעו למדרגתם, אלא על-ידי ענין פראסטאק, שעסקו בעבודת השם ותברך בתמימות ובפשיטות, והרבו לומר תהלים, ובקשו את הקדוש-ברוך-הוא בפשיטות, ועסקו בעבודות פשוטות. אף עם התמימות צריכים גם חכמה, להזהר שלא 'יעבדו' עליו. וזו "עצה לבחור", שהוא מכרח שתהינה לו שתי הבחינות: מצד אחד — שיהיה חכם גדול, ומצד שני — שיהיה תמים גדול. הערב-רב בארץ ישראל לא היו יכולים בשום פנים ואפן להעביר על הדת את בני עדות המזרח, אלא על-ידי ה'רע-בנים' שלהם, שהם היו שליחיהם, ואלו את האשכנזים העבירו על הדת בנקל, כי הכניסו בהם את ההשפלה הארוכה עם כל החכמות שלה, אשר התעו אותם עד פי השאול תחתית ומתחתיו. וכיצד התגברו על עדות המזרח? על-ידי התמימות שלהם, שהאמינו שמה שאומר מי שנקרא 'רב' — זה קדוש, והלא אסור לשמע רע על 'רב', איי... תבדקו היטב אם אכן ראוי הוא

עצה לבחור

קסה

להקרא רב אם לאו. וכמו שרבונו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח'), שיש רב דקלפה, ורב רבי עשו, כמו שאומר התרגום על 'אלופי עשו', פי כמו שיש רב דקדשה יש רב דקלפה, ולכן הצליחו לעבד עליהם, כי הם חשבו שרב פלוני אומר כן — אזי ממילא זה קדוש, ואסור לדבר עליו. וכך הצליחו להעבירם על דתם. ואם-כן אצל דבר רבנו ז"ל צריכים את שניהם: חכמה ותמימות. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנב): כשאדם רוצה להתקרב אל הצדיק, מוכרח מסירות נפש; כי מעמידים ירא שמים על הדלת וכו', ואומר: "מ'דארף נישט, מ'דארף נישט", אין צריך ללמד ספרים אלו... ואדם מתפעל — הלא הוא יודע את אשר הוא אומר... אבל אדם צריך לדעת: אם אני מקבל חיות מספרי רבנו ז"ל, למה לי להתבלבל ממה שאחרים אומרים? אם ספרי רבנו ז"ל מחיים אותי, מחזקים ומעודדים אותי, מביאים אותי אל התכלית, למה לי לשמע מה שאומרים אחרים?! אינני חי בשביל אחרים! אני חי בשבילו יתברך. ועלי להתקרב אליו יתברך. וזה היסוד לבחור הרוצה להתקרב אל רבנו ז"ל — שלא

ישמע לאף אחד, רק יתבונן היכן יש לו טובה
 נצחית, שזו התמימות האמתית. ואומר רבנו ז"ל
 (שיחות ה'ר"ן, סימן ו'): היצר הרע דומה כמי שאוחז
 יד סגורה, וכלם רצים אחריו, ולבסוף פותח את
 היד ורואים שהיא ריקה, נמצא, שרצו אחר מישהו
 שנה, שנתים, חמש שנים וכו', וחשבו שיתפסו
 מלאכים, ויראו זקוקי אור, ולבסוף נותרו אמללים,
 ומאומה אין בידם, כי ימי הנערות והבחורות פרחו
 ויָרְדוּ לטמיון, וזו אבדה שאינה חוזרת. וכמאמר
 החכם: אדם דואג על אבוד דמיו, ואינו דואג על
 אבוד ימיו דמיו אינם עוזרים, ימיו אינם חוזרים;
 כל יום שעובר, לא ישוב לעולם, כל שעה
 שחולפת — מתה ואיננה. כסף יקבל חזרה, אפלו
 חכמה יכול לקבל בחזרה, וכמו שאומר רבנו ז"ל
 (ספורי-מעשיות, מעשה ט', מהחכם והתם), שהתם אמר
 לחכם: אני את שלך יכול להשיג, אבל אתה את
 שלי לא תשיג. וצחק החכם. ובאמת כן היה,
 שהחכם נפל לשאול תחתית ומתחתיו, ונכנס בבוץ
 עבה, מה שאין כן התם עלה ונתעלה, עד שנעשה
 שר של כל השרים. כי עם תמימות יכולים לעלות
 ולהעפיל לפסגות העליונות ביותר.

לכן "עצה לבחור" שיקנה לעצמו מדת התמימות. אבל לצרף לזה גם חכמה, שלא יוכלו 'לעבד' עליו. וכיצד? צריך לערוך לעצמו חשבון הנפש — מה שביד בטוח. כמו שאמר התם: "מה הפסדתי?! הנה אעשה חשבון מה הרוחתי מיד ליד?!" רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן נה): רוח העולם הזה אין לשער; הינו מה שאדם יכול להרויח בזה העולם, עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה למחכה לו (ישעיה סד, ג). בדרך כלל פשאדם פותח עסק או חנות, הוא צריך להשקיע הרבה, הן במקוון, הן בכח, לשלם מראש שכירות לכמה חדשים, אחר-כך להכשיר את המקום, שיוכל לקבל בו את הסחורה, לשפצו, לתקן מדפים וכו', ואחר-כך לקנות סחורה, והכל ספק ספקא אם ירויח. נמצא, קדם שהחל להרויח, כבר השקיע הון רב. ואלו בעבודת השם יתברך לא צריך להשקיע מאומה, אלא לקחת חמש וללמד בכל יום פרשת השבוע, ולסיים כל שבוע שנים מקרא ואחד תרגום, עם פרוש רש"י, שזו סגלה ליראת שמים, וכמאמרם ז"ל (ברכות ח.): לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור, שכל המשלים

פרשיותיו עם הצבור, משלימים לו זמיו ושנותיו, אזי סגלה לאריכות ימים — לסיים בכל שבוע מקרא — פרשת השבוע. ומי שלא הספיק לסיים, יבוא לידי צרה או בעיה באותו שבוע. וכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן יט), שזה תקון הברית. וכן צריך להרגיל עצמו לקחת משניות, ולסיים פרק אחר פרק, עד שייסיים מסכתא, ואחר-כך יקח עוד מסכתא וילמד פרק אחר פרק, עד שייסיים ששה סדרי משנה, ומכל שפן כשיש שכל לבחור צעיר, ותוחב ראשו בעצות רבנו ז"ל, ולומד ח"י פרקים משניות בכל יום, אפלו בגרסה, שעל-ידי-זה הורג את היצר הרע שלו, ורבנו ז"ל נתן תקון לכמה מאנשי שלומנו, שיגרסו בכל יום ח"י פרקים משניות, וכן למוהרנ"ת ז"ל נתן תקון זה (שיחות-ה"ר"ן, סימן קפה). כי ברגע שבחור צעיר עורף לעצמו חשבון, יש לי ראש כבד וקשה, ואינני מבין את הגמרא, אזי הבה אעשה לעצמי שעור בגרסה, ומסיים דף אחר דף, דף אחר דף, מסכתא אחר מסכתא, עד שמיסיים את כל הש"ס, ומתחיל שוב ושוב, ומסיים כמה פעמים את הש"ס בגרסה, וכן ממשיך ללמד שעור בעיון, כמובא

עצה לבחור

קסט

(שיחות-הרב"ן, סימן עו), אשר "עצה לבחור" להיות בקי בשיחה זו היטב, וכן ללמד בכל יום שלחן ערוך הקטנים, שזה סובב על מחבר רמ"א, ללמד הרבה בסדרן, אם בחור פקח מצית לכל זה, לא יארך זמן רב, ויסים פמה וכמה פעמים ששה סדרי משנה, וכן את כל הש"ס וכן את כל הד' חלקי השלחן ערוך, ואחר-כך אם יש לו שכל ודעת, מצרף עוד למודים — המדרשים: מדרש רבה ותנחומא, זהר ותקונים, ועל כלם — ספרי רבנו ז"ל. אבל לזה צריכים תמימות עמקה, עמק עמק מי ימצאו. ולכן כל אלו מאנשי שלומנו שהיו תמימים, זכו לסיים את התורה פמה וכמה פעמים, ואף שבודאי היו לצים שצחקו ואמרו: לא לזה התפונ רבנו ז"ל, על זה אומר החכם מכל האדם (משלי ט, יב): "אם חכמת — חכמת לך, ולצת — לבדך תשא"; מי שחכם — זוכה לעצמו, ולומד בכל יום מקרא, משנה, גמרא, הלכות, אגדות, בריתות ותוספות, ומי שלץ — לבדו סובל חולפים ימי בחרותו, והנה בונה בית, וצצות בעיות פרנסה, והתמודדות החיים, והוא שבור ורצוץ וכו' וכו'. ולכן "עצה לבחור", שתמיד מרגיש

שחסר לו, ומרגיל עצמו בלמוד התורה הקדושה
 ללמד עוד ועוד, וכן מתמיד ב"שיחות-הרב"ן",
 וב"סיי-מוהר"ן", שהן השיחות חלין של רבנו
 ז"ל. וכאשר מצית לכל זה, אז יראה איך יכולים
 לעבור את זה העולם בשלום, ולהצליח בעבודת
 השם יתברך, ולהיות עובד ה' גדול מאד. אשרי מי
 שזוכה להשליך מאתו את החכמות, שהן באמת
 טפשות, ויזכה לחכמה אמתית, ולקבל את דברי
 רבנו ז"ל כמות שהם, ואז יצליח לעבור את זה
 העולם בשלום.

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!